

Psicopatologia de la Infància i l'Adolescència

2013/2014

Codi: 102538

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Maria Claustro Jané Ballabriga

Correu electrònic: MariaClaustre.Jane@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver cursat les assignatures de:

1. Discapacitat Intel·lectual i Trastorns del Desenvolupament.
2. Avaluació Psicològica Clínica en la Infància i l'Adolescència.

Objectius

Objectius Generals

1. Tenint en compte que els alumnes ja han cursat simptomatologia general a l'assignatura troncal, el que es pretén és aprofundir en les principals categories diagnòstiques de psicopatologia infantil.
2. Aplicar els coneixements teòrics adquirits en la resolució de casos pràctics.

Objectius Específics

1. Conèixer els trastorns de la vinculació i de la privació afectiva.
2. Conèixer les principals característiques dels trastorns externalitzants (depressió, ansietat, etc.).
3. Conèixer les diferents formes de trastorns internalitzants i la seva relació amb els trastorns del temperament i la personalitat.
4. Aprofundir amb les patologies severes i cròniques dels infants i dels adolescents.

Competències

Psicologia

- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Criticar els efectes de la pròpia pràctica sobre les persones, tenint en compte la complexitat de la diversitat humana.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Formular hipòtesis sobre les demandes i les necessitats de les persones destinatàries.
- Identificar i reconèixer els diferents mètodes d'avaluació i diagnòstic en els diversos àmbits aplicats de la psicologia.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.

- Proposar i negociar les prioritats, les metes i els objectius de la intervenció amb els destinataris.
- Reconèixer el codi deontològic i actuar de manera ètica.
- Reconèixer els determinants i els factors de risc per a la salut, i també la interacció entre la persona i el seu entorn físic i social.
- Reconèixer la diversitat del comportament humà i la naturalesa de les seves diferències, tant en la normalitat com en l'anormalitat i la patologia.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els factors de risc que influeixen en casos clínics pràctics.
2. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
3. Criticar els efectes de la pròpia pràctica sobre les persones, tenint en compte la complexitat de la diversitat humana.
4. Elaborar els resultats d'una manera operativa.
5. Establir criteris per seleccionar les conductes objectiu.
6. Expressar com obtenir informació actualitzada dels instruments.
7. Formular els objectius del tractament en termes operatius.
8. Formular hipòtesis i identificar els factors que determinen la conducta problemàtica actual.
9. Identificar variables funcionals d'adquisició i manteniment de problemes i trastorns en exemples de casos clínics.
10. Indicar els objectius d'intervenció.
11. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
12. Organitzar la informació rellevant del cas.
13. Prioritzar els objectius del tractament.
14. Reconèixer el codi deontològic i actuar de manera ètica.
15. Reconèixer les etapes del procés d'avaluació clínica.
16. Reconèixer les principals influències en els trastorns i els problemes clínics de la infantesa i l'adolescència.
17. Resumir els principals factors i variables de l'anàlisi funcional de la conducta.
18. Seleccionar el lèxic apropiat segons la persona destinatària.

Continguts

Trastorns de la vinculació i privació afectiva: Concepte, primeres interaccions amb les persones del seu entorn, tipus de trastorns de la vinculació i la seva simptomatologia específica. Privació afectiva i maltractament.

Depressions a la infantesa i l'adolescència: Síntomes, síndromes i trastorns depressius, formes clíniques de la Depressió Major i de la Distímia, models explicatius de la Depressió, diagnòstic i orientació terapèutica.

Trastorn Bipolar Pediàtric: Espectre restringit i espectre ampli. Clínica, epidemiologia, etiologia, avaluació i intervenció.

Trastorns per Ansietat: Ansietat normal i patològica, relació entre l'ansietat i el desenvolupament, Fòbies, Trastorn d'Ansietat de Separació, Trastorn d'Ansietat Generalitzada, Trastorn per estrès posttraumàtic, Trastorn Obsessiu-Compulsiu i altres formes. Diagnòstic i orientació terapèutica.

Conducta suïcida a la infantesa i l'adolescència: Diferents formes de conducta suïcida (ideació, intents de suïcidi, autoagressions, suïcidi consumat i autòpsia psicològica), família i escola en el suïcidi infantil.

Trastorn per Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat: Concepte del TDAH, Subtipus de TDAH, simptomatologia primària i secundària del TDAH, factors causals, diagnòstic diferencial i comorbiditat.

Trastorns de Conducta a la infantesa i l'adolescència: Concepte de trastorn de comportament, Trastorn Negativista-Desafiant, Trastorn Dissocial, conducta agressiva, comorbiditat, diagnòstic i orientació terapèutica.

Trastorns de l'Espectre Autista: Concepte i delimitació, models explicatius de l'Espectre Autista, factors biològics, simptomatologia primària, diagnòstic i orientació terapèutica.

Patologia psicòtica en nens i en adolescents: Clínica de les Psicosis infantils, algunes formes de psicosis de la infantesa, Trastorns Maníacs, Psicosis orgàniques, Psicosis tòxiques, formes precoces de l'Esquizofrènia i altres formes de psicosis.

Metodologia

Dirigides

Classes teòriques: classe magistral amb suport multimèdia. Mida dels grups: 1/1.

Classes pràctiques: anàlisi i resolució de casos pràctics. Mida dels grups: 1/4.

Pràctiques Clíniques: Assistència Centre Hospitalari per observar la realitat de la pràctica clínica infanto-juvenil. Mida 1/12

Supervisades

Tutories programades pel professor per a la revisió d'activitats dirigides.

Autònomes

Lectura i síntesi dels continguts de l'assignatura. Ampliació de coneixements: cerca i anàlisi d'actualització de coneixements.

Anàlisis dels casos presentats a les pràctiques (treball de grup).

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe Teòrica Magistral amb suport multimèdia	24	0,96	1, 9, 16
Pràctica clínica	4	0,16	2, 3, 14
Pràctiques d'àula	8	0,32	4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18
Tipus: Supervisades			
Tutories Programades	7,5	0,3	2
Tipus: Autònomes			
Lectura i ampliació de sobre els continguts de l'assignatura	72,5	2,9	2, 11, 12, 14
Resolució d'exercicis d'avaluació relatius a l'anàlisi d'un cas	30	1,2	1, 2, 5, 7, 9, 15, 17

Avaluació

L'avaluació continuada de les evidències d'aprenentatge es farà a partir dels següents procediments:

- Realització de 2 exàmens parcials. Cadascun aportarà un 30% de la nota final. Total: 60%.
- Resolució d'un cas pràctic supervisat. Durant les classes pràctiques es presentaran 3 casos per portar

a terme el procés de diagnòstic, diagnòstic diferencial, formular hipòtesi diagnòstica, analitzar els factors de risc i de protecció, i avaluar la severitat i disfuncionalitat. Es fraccionarà en 4 exercicis, el segon aportarà un 10% i el tercer un 15% de la nota final. Total: 35%.

c) Pràctica clínica: Assistència i observació 5%

Es defineix con assignatura SUPERADA l'alumne que hagi presentat totes les evidències d'aprenentatge.

Es defineix com a "NO PRESENTAT" l'alumne que no hagi presentat per escrit cap o alguna de les evidències d'aprenentatge.

El procediment de REVALUACIÓ es basarà en un conjunt de l'evidència d'aprenentatge 1 i 2 més la resolució d'un cas pràctic. Es podrà presentar a la Reavaluació l'alumne/a que la nota global de l'assignatura obtingui una nota major que 4 i menor que 5.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràctica Clínica	5%	0	0	14
Resolució cas pràctic	35%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 18
Trastorns Emocionals/Trastorns d'Ansietat	30%	2	0,08	1, 11, 16, 17
Trastorns de Conducta Disruptiva/ Espectre Autista	30%	2	0,08	1, 11, 16, 17

Bibliografia

Rutter, M., Bishop, D., Pine, D., Scott, S., Stevenson, J., Taylor, E., & Thapar, A. (2008). Rutter's Child and Adolescent Psychiatry (fifth edition). Maldon (USA): Blackwell Publishing.

Martin, A & Volkmar, F.R. (2007). Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A comprehensive Textbook (fourth edition). Philadelphia: Wolters Kluder.

Caballo, E. & Simón, M.A. (2001). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente: Trastornos generales. Madrid: Pirámide.

Caballo, E. & Simón, M.A. (2002). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente: Trastornos específicos. Madrid: Pirámide.

Luby, J.L. (2006). Handbook of preschool mental health: development, disorders, and treatment. New York: Guilford Press.

Campbell, S.B. (2002). Behavior problems in preschool children (second edition). London: Guilford Press.

Lahey, B.B., Moffitt, T.E., & Caspi, A. (2003). Causes of conduct disorder and juvenile delinquency. London: Guilford Press.

Toro, J. (2010). El adolescente en su mundo. Madrid: Pirámide.

Enllaç web

www.apa.org/